

ETIKAI KÓDEX ÉS A SZAKMÁTÓL ELVÁRT MAGATARTÁS SZABÁLYAI

ELŐSZÓ

A CFA Intézet etikai kódexe és a szakmától elvárt magatartás szabályai a CFA Intézet alapvető értékei közé tartoznak. Ezek elengedhetetlenek ahhoz, hogy az intézet célkitűzéseit elérje, azaz vezető szerepét a befektetői elemzői szakmában világszerte megőrizze, mégpedig azért, hogy az etika, az oktatás és a szakmai kiválóság legmagasabb szintű mércéjét támogassa a társadalom jólétét szolgálva. A magas erkölcsi mércék kulcsfontosságúak az emberek pénzügyi piacokra és a befektetői szakmába vetett bizalmának megőrzésében. Az 1960-as években történt megalkotásuk óta a kódex és CFA szabályok sokat lendítettek a CFA Intézet tagjainak feddhetetlenségén, és világszerte mintául szolgáltak a befektetési szakemberek moráljának munkaköri feladattól, kulturális különbségektől, illetve helyi jogszabályoktól és előírásoktól független felmérésében. A CFA Intézet tagjainak (beleértve a bejegyzett pénzügyi elemző ("Chartered Financial Analyst® [CFA®]") cím birtokosait is), valamint CFA várományosainak magukat egyaránt a kódexhez és CFA szabályokhoz kell tartaniuk, és igyekszünk meggyőzni őket, hogy munkáltatójukat is tájékoztassák e kötelezettségükről. A szabályok megszegése esetén a CFA Intézet fegyelmi szankciókat alkalmazhat. Ez jelentheti az intézeti tagságból vagy a CFA programból való kizárást, valamint a CFA címtől vagy CFA várományosi címtől való megfosztást.

ETIKAI KÓDEX

A CFA Intézet tagjai (beleértve a CFA várományosokat is) kötelesek:

- a befektetői szakmában a lakossággal, ügyfelekkel, várható ügyfelekkel, munkáltatókkal, munkavállalókkal, és a befektetői szakmán belül a munkatársakkal, illetve egyéb globális tőkepiaci szereplőkkel szemben feddhetetlenül, hozzáértő módon, gondosan, tisztelettel és etikusan eljárni;
- a befektetési szakma feddhetetlenségét és az ügyfelek érdekeit saját személyes érdekeik elé helyezni;
- a befektetési elemzések készítésekor a tőlük elvárható gondossággal eljárni, pártatlan szakvéleményt adni, befektetési javaslatokat tenni, befektetési intézkedéseket hozni és egyéb szakmai tevékenységet végezni;
- szakszerűen és etikus módon eljárni és másokat is erre ösztönözni, hogy saját magukra és a szakmára jó fényt vessenek;
- a tőkepiacok feddhetetlenségét és életképességét világszerte előmozdítani a társadalom jóléte érdekében;
- szakmai tudásukat állandóan ápolni és továbbfejleszteni, valamint törekedni arra, hogy más befektetési szakemberek szaktudását is ápolják és továbbfejlesszék.

A SZAKMÁTÓL ELVÁRT VISELKEDÉS SZABÁLYAI

I. SZAKMÁTÓL ELVÁRT MAGATARTÁS

- A. A jogszabályok ismerete.** Az intézet tagjainak és a CFA várományosoknak tudomásul kell venniük és be kell tartaniuk minden olyan idevonatkozó törvényt, jogszabályt és rendelkezést (beleértve a CFA Intézet etikai kódexének előírásait és a szakmától elvárt magatartás szabályait is), amit bármely kormány, hatóság, engedélyező szerv vagy szakmai egyesület a szakmai tevékenységük szabályozására hozott. Ellentmondás esetén a tagok, illetve CFA várományosok az egymásnak ellentmondó törvények, jogszabályok, illetve rendelkezések közül a szigorúbbak betartására kötelesek. A tagok, illetve a CFA várományosok tudatosan nem lehetnek részesei törvénytársnak, sem jogszabályok, illetve rendelkezések megszegésének, és ezektől el kell határolniuk magukat.
- B. Pártatlanság és tárgyilagosság.** A tagok és a CFA várományosok kötelesek a tőlük elvárható gondossággal és ítélelképességgel eljárni annak érdekében, hogy szakmai tevékenységük során kivívják és megőrizzék pártatlanságukat és tárgyilagosságukat. A tagok és a CFA várományosok nem ajánlhatnak fel, nem kérhetnek, és nem fogadhatnak el olyan ajándékot, juttatást, ellenszolgáltatást vagy díjazást, amely indokoltan megkérdőjelezhetővé tenné pártatlanságukat és tárgyilagosságukat, illetve mások pártatlanságát és tárgyilagosságát.

- C. Megtévesztés.** A tagok és a CFA várományosok a befektetések elemzésével, befektetési javaslatokkal, befektetési tevékenységgel, illetve egyéb szakmai tevékenységükkel kapcsolatban nem tanúsíthatnak megtévesztő magatartást.
- D. Kötelességmulasztás és helytelen viselkedés.** A tagok és a CFA várományosok nem folytathatnak tisztességtelen, csalárd vagy megtévesztő szakmai tevékenységet, és nem lehetnek olyan cselekmények elkövetői, amelyek rossz fényt vetnek szakmai hírnevükre, feddhetetlenségükre vagy szakértelmükre.

II. A TŐKEPIACOK FEDDHETETLENSÉGE

- A. Lényeges, nem közérdekű információ.** Azok a tagok és a CFA várományosok, akik egy befektetés értékét esetlegesen érintő lényeges, nem közérdekű információ birtokába jutnak, nem használhatják fel, és másoknak sem adhatják át felhasználásra ezt az információt.
- B. A piac befolyásolása.** A tagok és a CFA várományosok nem folytathatnak olyan tevékenységet, amely a piaci szereplők félrevezetésének szándékával torzíja az árakat vagy mesterségesen növeli a kereskedés volumenét.

III. AZ ÜGYFELEKKEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A. Lojalítás, körültekintés és törődés. A tagok és a CFA várományosok kötelesek ügyfelekkel szemben lojálisan, a tőlük elvárható gondossággal és körültekintő ítélőképességgel eljárni. A tagok és a CFA várományosok ügyfeleik javát szolgáló módon kötelesek eljárni, és ügyfeleik érdekeit kötelesek munkáltatójuk vagy saját érdekeik elé helyezni.

B. Becsületesség. A tagok és a CFA várományosok kötelesek becsületesen és tárgyilagosan kezelni minden ügyfelet és várható ügyfelet, amikor befektetést elemeznek, befektetési javaslatokat tesznek, intézkednek vagy egyéb szakmai tevékenységet végeznek.

C. Alkalmasság.

1. Amikor a tagok és a CFA várományosok tanácsadói kapcsolatban állnak egy ügyféllel, kötelesek:

- az ügyfél vagy várható ügyfél befektetési tapasztalatát, kockázatát, nyereségcéljait és pénzügyi korlátait ésszerűen felmérni, mielőtt bármilyen befektetési javaslatot tesznek vagy befektetéssel kapcsolatban intézkednek, és ezt az információt rendszeresen újra felmérni, illetve frissíteni;
- megállapítani, hogy egy befektetés megfelel-e a befektető pénzügyi helyzetének és az ügyfél írásba adott célkitűzéseinek, utasításainak és korlátozásainak, mielőtt bármilyen befektetési javaslatot tesznek vagy befektetési intézkedést hoznak;
- megítélni, hogy a befektetések az ügyfél teljes portfóliójának összefüggésében megfelelőek-e.

2. Amikor a tagok és a CFA várományosok egy konkrét utasítás, stratégia vagy kívánt minta szerint kötelesek a portfóliót kezelni, csak olyan befektetési javaslatokat tehetnek és intézkedéseket hozhatnak, amelyek megfelelnek a portfólió megjelölt céljainak és korlátainak.

D. Az eredmények bemutatása. Amikor befektetési eredményekre vonatkozó információkat közölnek, a tagok és a CFA várományosok kötelesek a tőlük elvárható mértékben törekedni a tisztességes, pontos és teljes tájékoztatásra.

E. Titoktartás. A tagok és a CFA várományosok kötelesek a jelenlegi, korábbi és várható ügyfelekre vonatkozó bizalmas információt megőrizni, kivéve, ha:

- az információ az ügyfél vagy várható ügyfél jogellenes tevékenységére utal;
- a jogszabály bejelentési kötelezettséget ír elő, illetve
- az ügyfél vagy várható ügyfél engedélyt ad az információ feltárására.

IV. A MUNKÁLTATÓVAL SZEMBENI KÖTELEZETTSÉGEK

A. Hűség. A munkakörükkel kapcsolatos ügyekben a tagok és a CFA várományosok kötelesek a munkáltató javára eljárni; nem foszthatják meg a munkáltatót a képességeikből és adottságaikból eredő előnyöktől, nem adhatnak ki bizalmas információt és semmi egyéb módon nem okozhatnak kárt a munkáltatónak.

B. Kiegészítő ellenszolgáltatások. A tagok és a CFA várományosok nem fogadhatnak el semmi olyan ajándékot, juttatást, ellenszolgáltatást vagy kedvezményt, amelyek hasonlóak a munkaadó juttatásaihoz vagy amelyekről ésszerűen feltehető, hogy sérti a munkáltató érdekeit, kivéve, ha valamennyi érintett fél erre írásbeli engedélyt ad.

C. Felettesek kötelezettségei. A tagok és a CFA várományosok minden tőlük telhetőt kötelesek megtenni annak biztosítására, hogy minden alárendeltjük vagy illetékességük alá tartozó bármely személy betartsa a vonatkozó törvényeket, jogszabályokat és rendelkezéseket, valamint a kódexet és a CFA szabályokat.

V. A BEFEKTETÉS ELEMZÉSE, BEFEKTETÉSI JAVASLATOK ÉS TEVÉKENYSÉGEK

A. Gondosság és elvárt alaposág. A tagok és a CFA várományosok kötelesek:

- Gondosan, pártatlanul és alaposan elemezni a befektetéseket, befektetési javaslatokat tenni, illetve befektetési intézkedéseket hozni.
- Elvárt mélységű és megfelelő kutatással és adatgyűjtéssel alátámasztott alapon támaszkodni valamennyi befektetés elemzésekor, javaslat tételkor, illetve intézkedés végrehajtásakor.

B. Érintkezés az ügyfelekkel és várható ügyfelekkel. A tagok és a CFA várományosok kötelesek:

- ügyfeleikkel és várható ügyfeleikkel közölni a befektetések elemzéséhez, az értékpapírok kiválasztásához és a portfólió összeállításához használt befektetési folyamatok alapvető formáját és általános szabályait, és haladéktalanul tudomásukra hozni minden olyan változást, amely lényeges hatással lehet ezekre a folyamatokra;
- ügyfeleikkel és várható ügyfeleikkel közölni a befektetés folyamatával kapcsolatos jelentős megkötéseket és kockázatokat;
- elvárt szintű ítélőképességgel meghatározni azokat a tényezőket, amelyek a befektetés elemzéséhez, a javaslatok megtételéhez, illetve az intézkedésekhez fontosak, és ezeket a tényezőket közölni az ügyfelekkel, illetve várható ügyfelekkel;
- különbséget tenni tények és vélemények között, amikor a befektetést az ügyfélnek elemzik, illetve erre javaslatokat tesznek.

C. A feljegyzések megőrzése. A tagoknak és a jelölteknek megfelelő adatkészséget kell kifejlesztenie és fenntartania a befektetési elemzés, javaslatok, műveletek, valamint egyéb befektetéshez kapcsolódó, ügyfelekkel és leendő ügyfelekkel történő kommunikáció támogatásához.

VI. ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG

A. Érdekellentétek nyilvánosságra hozatala. A tagok és a CFA várományosok kötelesek ügyfeleiket és várható ügyfeleiket becsületesen és maradéktalanul tájékoztatni minden olyan ügyről, amelyről ésszerűen feltehető, hogy akadályozni fogja őket pártatlanságukban és tárgyilagosságukban, eljárásukban vagy ügyfeleikkel, várható ügyfeleikkel vagy munkaadójukkal szemben vállalt feladataik elvégzésében. A tagok és a CFA várományosok kötelesek gondoskodni arról, hogy a közlés jól érthető, egyszerű megfogalmazású legyen és a lényeges információt hatékonyan hozza azok tudomására.

B. Az ügyletek elsőbbsége. Az ügyfelek és munkaadók ügyletei elsőbbséget élveznek az olyan befektetési ügyletekkel szemben, amelyekben a tagok és a CFA várományosok a hasznélvező tulajdonosok.

C. Közvetítési díjak. A tagok és a CFA várományosok kötelesek tájékoztatni munkaadójukat, ügyfeleiket és várható ügyfeleiket minden juttatásról, ellenszolgáltatásról vagy díjról, amit mások kapnak, illetve másoknak fizetnek termékek vagy szolgáltatások ajánlása fejében.

VII. A CFA INTÉZET TAGJAINAK VAGY CFA VÁROMÁNYOSAINAK FELADATAI

A. A résztvevők által a CFA Intézet programjai keretében tanúsítandó magatartás. A tagok és a CFA várományosok nem viselkedhetnek úgy, hogy kompromittálják a CFA Intézet és a CFA által adományozott cím hírnevét vagy feddhetetlenségét, illetve a CFA Intézet programjainak feddhetetlenségét, érvényességét vagy biztonságosságát.

B. Hivatkozás a CFA Intézetre, a bejegyzett CFA pénzügyi elemzői címre és a CFA programra. Amikor a CFA Intézetre, a CFA intézeti tagságra, a bejegyzett CFA pénzügyi elemzői címre, illetve a CFA minősítési várományosi tiszttségükre utalnak, a tagok és a CFA várományosok nem tüntethetik fel hamis színben és nem túlozhatnak el sem a CFA intézetbeli tagság, sem a befektetői pénzügyi elemzői cím, sem pedig a CFA programban elért CFA várományosi státusuk jelentőségét, illetve annak kihatását.

Amennyiben a CFA Intézeti Szabályzat és Szabványok magyar és angol verziója között ellentmondás állna fenn, az angol verzió az irányadó.